

Προς:

Δήμος Λευκάδας info@lefkada.gov.gr

Υπόψιν:

κ. Ξενοφών Βεργίνης, Δήμαρχος Λευκάδας-Καλάμου-Καστού,
mayorlefkada@lefkada.gov.gr

κ. Παναγιώτης Γιαννιώτης, Αντιδήμαρχος Δ.Ε. Καλάμου

κ. Χαράλαμπος Γιαννούτσος, Αντιδήμαρχος Δ.Ε. Καστού

κ. Σπυρίδων Βεργίνης, Αντιδήμαρχος πολιτισμού, υγείας, παιδείας, αθλητισμού και τουριστικής πολιτικής

Αρ. Πρωτ.: 711
Θεσσαλονίκη, 01/07/2024

Θέμα: Αίτημα συνάντησης σχετικά με την άμεση λήψη μέτρων για την προστασία της νήσου Φορμίκουλας

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,
Αξιότιμοι κ. Αντιδήμαρχοι,

Με αφορμή τα πρόσφατα δημοσιεύματα που εστιάζουν στο ζήτημα του **υπερτουρισμού** και των δηλώσεών σας που επισημαίνουν τις επιπτώσεις του στο Ιόνιο, επικοινωνώ μαζί σας εκ μέρους της [Περιβαλλοντικής Οργάνωσης iSea](#), του [Tethys Research Institute](#) και του [Blue Marine Foundation](#) σχετικά με τη **νήσο Φορμίκουλα** και τις δράσεις για την προστασία της κυρίως από τον υπερτουρισμό, οι οποίες έχουν στο παρελθόν υποστηριχθεί από τον Δήμο Λευκάδας.

Η ακατοίκητη νήσος Φορμίκουλα, όπως ήδη γνωρίζετε, βρίσκεται μεταξύ Καλάμου, Καστού και Μεγανησίου, εντός της περιοχής **Natura2000 του Εσωτερικού Αρχιπελάγους του Ιονίου** κι αποτελεί ένα **οχυρό βιοποικιλότητας** για την ευρύτερη περιοχή. Ωστόσο, κατά την τουριστική περίοδο δέχεται **ανησυχητικά αυξημένο αριθμό σκαφών αναψυχής**, όπως άλλωστε και οι περισσότερες νησίδες, αλλά και η ευρύτερη ακτογραμμή της Λευκάδας.

Η προσέλευση τόσο αυξημένου και μη ελεγχόμενου αριθμού τουριστών στη νήσο Φορμίκουλα είναι εξαιρετικά ανησυχητική εξαιτίας της έντονης παρουσίας **Μεσογειακής Φώκιας** στην περιοχή, ενός από τα πιο απειλούμενα θαλάσσια θηλαστικά παγκοσμίως.

Το 2023, στη Φορμίκουλα, καταγράφηκαν περισσότερα από 20 άτομα Μεσογειακής φώκιας, ενώ από το 2012 έχουν καταγραφεί συνολικά 41 διαφορετικά άτομα φώκιας σε αυτή, σύμφωνα με το [Ionian Dolphin Project](#), που υλοποιείται από το Tethys Research Institute και παρακολουθεί συστηματικά τους πληθυσμούς θαλάσσιων θηλαστικών στην περιοχή. Σύμφωνα με την εκτίμηση της **Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία της Φύσης (IUCN)**, **συνολικά στη Μεσόγειο** υπάρχουν 400-600 ενήλικα άτομα Μεσογειακής φώκιας και σύμφωνα με την επιστημονική έρευνα που διεξάγεται η νήσος Φορμίκουλα αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό μέρος για τη διαφύλαξη του είδους.

Για τη διασφάλιση αυτού του οχυρού βιοποικιλότητας, το 2022, μαζί με τον Δήμο Λευκάδας, το Tethys Research Institute και το Blue Marine Foundation, προτείναμε μια σειρά [μέτρων](#) στο **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας** τα οποία είδαμε να συμπεριλαμβάνονται στα [διαχειριστικά μέτρα](#) για την περιοχή στο πλαίσιο της [Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης \(ΕΠΜ 5α\)](#).

Τα μέτρα προβλέπουν τη δημιουργία **3 ζωνών** γύρω από τη Φορμίκουλα: α) μία ζώνη **απόλυτης προστασίας** σε απόσταση 200 μ. περιμετρικά της ακτογραμμής της νήσου, β) μία ζώνη 200 μ. περιμετρικά της χαρτογραφημένης Ποσειδωνίας, όπου προβλέπεται **ήπια χρήση** με απαγόρευση της αλιείας, της αγκυροβόλησης και της ανάπτυξης ταχύτητας μεγαλύτερης των 4 κόμβων τόσο για τον περιορισμό της όχλησης των ατόμων Μεσογειακής φώκιας, όσο και για την προστασία των λιβαδιών Ποσειδωνίας και τέλος γ) έναν **«διάδρομο»** προς τον κύριο κόλπο της Φορμίκουλας, όπου θα επιτρέπονται ήπιες δραστηριότητες αναψυχής, όπως το κολύμπι, ενώ θα προβλέπεται η εγκατάσταση οικολογικών αγκυροβόλιων (ναυδέτων).

Ωστόσο, έχοντας να αντιμετωπίσουμε τις αναμενόμενα χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης του **Προεδρικού Διατάγματος** που θα προβλέπει την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων, για ακόμα μια χρονιά γινόμαστε θεατές των επιπτώσεων του **υπερτουρισμού** γύρω από τη Φορμίκουλα κι αντιμετωπίζουμε με εικόνες απερίσκεπτων επισκεπτών που «κυνηγούν» τις φώκιες προσπαθώντας να κολυμπήσουν μαζί τους, εισέρχονται στις σπηλιές όπου οι φώκιες γεννούν και ξεκουράζονται ή και εμποδίζουν την είσοδο τους στις σπηλιές αυτές. Παράλληλα, η ανεξέλεγκτη αγκυροβόληση πάνω στα λιβάδια Ποσειδωνίας έχει ως αποτέλεσμα τον συνεχή κατακερματισμό και την υποβάθμιση τους.

Για τον λόγο αυτό, μαζί με την **τοπική κοινότητα** έχουμε διεκδικήσει την κατεπείγουσα έκδοση **Κοινής Υπουργικής Απόφασης** που θα προβλέπει την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων έως την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος. Αν και την προσπάθεια αυτή υποστήριξαν συνυπογράφοντας το αίτημα μας **32 τοπικοί φορείς κι επιχειρήσεις τουρισμού** (επισυνάπτεται), ακόμα μια τουριστική σεζόν έχει ξεκινήσει με τη Φορμίκουλα απροστάτευτη!

Ο χρόνος δυστυχώς δεν είναι με το μέρος μας. Η παρενόχληση των ατόμων Μεσογειακής φώκιας και η συνολική υποβάθμιση της περιοχής γύρω από τη Φορμίκουλα μπορεί να οδηγήσει στην εγκατάλειψη της νήσου από τις φώκιες, ειδικότερα πριν το Φθινόπωρο όταν θα αναζητήσουν ασφαλές μέρος για να γεννήσουν τα μωρά τους. Επιπλέον, στην περίπτωση που η παρουσία των σκαφών γύρω από τη Φορμίκουλα παραμείνει στα ίδια επίπεδα όπως τις προηγούμενες χρονιές, όταν οι σπηλιές της νήσου πλέον θα φιλοξενούν τις μητέρες με τα μωρά τους, **δεν μπορούμε να αποκλείσουμε το ενδεχόμενο κάποιας βίαιης αντίδρασης** κατά των επισκεπτών εξαιτίας της απειλής που αισθάνονται ότι δέχονται τα μωρά τους.

Θεωρώντας τον ρόλο σας καθοριστικό στην αντιμετώπιση αυτού και παρόμοιων ζητημάτων οι επιπτώσεις των οποίων πρωτίστως πλήττουν την τοπική κοινότητα, αιτούμαστε μία συνάντηση μαζί σας, ώστε να σας παρέχουμε ακόμη περισσότερες πληροφορίες και δεδομένα, και να δούμε από κοινού πώς θα μπορούσαμε να διασφαλίσουμε την ευημερία ενός από τα **πιο απειλούμενα** είδη θαλάσσιων θηλαστικών στον κόσμο, καθώς κι ενός από τα πιο χαρισματικά ζώα που αποτελεί σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς μας!

Με εκτίμηση,

Εκ μέρους της iSea, του Tethys Research Institute και του Blue Marine Foundation,
Ιωάννης Γιώβος,
Υπεύθυνος Διατήρησης,
Περιβαλλοντικής Οργάνωση iSea

Τηλέφωνο: +30 6945880415, +30 2313090696
Email: ioannis.giovos@isea.com.gr